

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-02-15
Besvaras senast
2018-03-08

Till statsrådet Heléne Fritzon (S)

2017/18:381 Självmord bland barn och unga i asylprocessen

Allt fler ensamkommande unga begår självmord i samband med avvinningsbeslut. Det går dock inte att veta helt säkert hur många det rör sig om då dödsorsak inte registreras vid utländska medborgares dödsfall i Sverige.

Enligt Migrationsverket dog 130 asylsökande under år 2016. Av dem var 11 stycken barn. Och det var bara de som var registrerade hos Migrationsverket. Ingen myndighet för någon statistik över hur de dog – eller över hur många som tog sitt liv. Organisationen Vi står inte ut har samlat in uppgifter från vuxna personer med någon relation till de berörda ensamkommande. Det är gode män, familjehem, goda vänner eller personal som träffat den unge genom sitt arbete. De rapporterar att 15 av 35 000 ensamkommande ungdomar begick självmord år 2017 (ungefär 1/2 000). År 2016 begick 128 av övriga ungdomar i åldersgruppen 15–24 år självmord (1/9 000).

Det handlar alltså om barn och unga som flytt från krig och terror. Ensamma har de lyckats ta sig till Sverige. De har sedan tagit livet av sig i Sverige när de har fått besked om att de inte får stanna här.

Det är nästan fem gånger högre risk att en ung människa tar livet av sig om hen är asylsökande. Undersökningen som organisationen Vi står inte ut har gjort visar också av vilka orsaker de unga har valt att ta sina liv. Det är vid avslag, åldersuppskrivningar, deportationer samt andras självmord och deportationer som risken är som störst.

Många organisationer föreslår amnesti för denna mycket utsatta grupp. Andra som till exempel Bris konstaterar att det finns en koppling mellan suicidförsök bland asylsökande barn och deras asylprocess. Därför föreslår de bland annat att det inom ramen för utvärderingen av den tillfälliga utlänningslagen ska inkluderas en bred analys av lagens effekt på barnens psykiska hälsa. Bris konstaterar också att det finns skillnader inom landet när det gäller tillgången till stöd, vård och behandling, att rätten till vård gäller varje barn och att jämlikheten behöver säkras.

Barnombudsmannen (BO) har också kommit fram till att det finns brister i tillgången till barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och att barn som fått uppehållstillstånd och barn som är asylsökande inte behandlas på samma sätt. BO föreslår bland annat att elevhälsans mandat och resurser ska utökas, att

BUP:s roll och ansvar för de ensamkommande barnen ska tydliggöras och att rätten till boende och skolgång ska stärkas.

Asylsökande barn tar i högre grad än andra barn sitt liv, och rätten till vård är inte självklar för dem. Vet regeringen om detta? Ja. Har regeringen tillsatt en kriscommission? Nej. Har regeringen tagit förslagen från till exempel Bris på allvar när man utformat ett lagförslag om ensamkommande unga? Nej.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Heléne Fritzon:

1. Anser statsrådet att det är acceptabelt att asylsökande barn inte behandlas på samma sätt som barn med uppehållstillstånd när det gäller rätten till stöd, vård och behandling?
2. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att minska antalet självmord bland barn och unga i asylprocessen?

.....

Christina Höj Larsen (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander